

45 min.

szkoły ponadpodstawowe

historia

Legenda Orłąt Lwowskich

Środki dydaktyczne:

Prezentacja multimedialna, karty pracy, komputer, rzutnik

Metody pracy:

Burza mózgów, pogadanka z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, praca z tekstem, praca w grupach, dyskusja

Podstawa programowa:

Analiza i interpretacja historyczna; Tworzenie narracji historycznej; Walka o odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej

Cele lekcji:

Uczeń:

- 1) zdobywa ogólną wiedzę na temat walk o Lwów
- 2) rozumie pojęcie „orłęta lwowskie”
- 3) poznaje indywidualne losy najmłodszych uczestników walk o Lwów
- 4) poznaje materiały źródłowe dotyczące Orłąt Lwowskich powstałe w dwudziestoleciu międzywojennym
- 5) rozwija umiejętność pracy w grupie, analizy materiałów źródłowych, wyrażania własnego zdania i dyskusji
- 5) dostrzega znaczenie czynu Orłąt Lwowskich w dwudziestoleciu międzywojennym
- 6) zastanawia się nad funkcjonowaniem legendy Orłąt Lwowskich we współczesnym świecie

Przebieg lekcji:

Wprowadzanie

Po dokonaniu czynności porządkowo-organizacyjnych nauczyciel podaje temat lekcji, a następnie omawia krótko zagadnienie walk o Lwów posługując się przygotowaną do tego tematu prezentacją multimedialną (Załącznik 1). Największą uwagę poświęca młodym obrońcom i ich indywidualnym losom.

Lekcja właściwa

Pedagog dzieli uczniów na 4 grupy. Każda z nich otrzymuje po 2-3 kopie karty pracy: 1. Pismo Pobudka; 2. Pieść Ballada o Jurku Bitschanie; 3. Powieść gdy zagrzmiał złoty róg.; 4. Wiersz Orłątko (Załącznik 2). Składają się na nie informacje dotyczące czynu Orłąt Lwowskich publikowane i prezentowane w dwudziestolecu międzywojennym oraz pytania. Zadaniem uczniów jest przeanalizowanie otrzymanych materiałów oraz udzielenie odpowiedzi na pytania. Młodzież powinna wykorzystać informacje zdobyte podczas lekcji oraz wiedzę pozaźródłową. Nauczyciel prosi aby każdy z zespołów wybrał swojego przedstawiciela. Po kilkunastu minutach obrad reprezentanci poszczególnych grup zabierają głos udzielając odpowiedzi na postawione pytania. Odczytują przy tym wybrany fragment tekstu/wiersza. Pozostali członkowie zespołu mogą uzupełniać przekazywane informacje.

Podsumowanie

Lekcja kończy się dyskusją, której tematem jest fragment publikacji *Budowanie Niepodległej: "Lwowskie Orłęta pełniły w międzywojennej Polsce rolę kamieni na szaniec, jaka w ćwierć wieku później przypadła chłopcom z Zośki i Parasola"* wyświetlony przez nauczyciela na slajdzie (Załącznik 3). Pedagog pyta uczniów, co oznacza to zdanie, czy się z nim zgadzają oraz jakie znaczenie mają wspomniane "kamienie na szaniec". Chętne osoby przedstawiają swoje stanowisko w tej kwestii. Nauczyciel dziękuje uczniom za aktywny udział w lekcji.

Literatura

1. Adamówna W., Gdy zagrzmiał złoty róg... Powieść dla młodzieży z walk listopadowych 1918 r., Lwów, 1921.
2. Gołębiowski G., Helena Grabska 1904-1919, Szczecin 2018.
3. Lwowskie Orleńta, czyn i legenda, S. Nicieja, Warszawa 2009.
4. Orleńta Lwowskie, W. Roszkowski, Kraków 2019.
5. Panteon Polski. Ilustrowany dwutygodnik poświęcony pamięci i czci poległych o niepodległość Polski wraz z kroniką czynów żołnierza polskiego w latach 1914-21, rok II, zeszyt 16 (20), Lwów 1925.
6. Schroeder A., Najmłodszy, "Pobudka" 1938.
7. Turek M., Orleńta. „Straceńcy” – Lwów 1918, Warszawa 2020.
8. W obronie Lwowa i Kresów Wschodnich: polegli od 1-go listopada 1918 do 30-go czerwca 1919 r., Lwów 1926.
9. Wesołowski S., Od „Gazoliny” do „Ganandoca”, Gdańsk 1983.